

Az Európai Számvevőszék 2019. évi éves jelentése – Glosszárium

Terminus	Magyarázat
A hagyományos saját forrásokkal kapcsolatos nyitott kérdés	A Bizottság fenntartása a tagállam bevételi számláin a hagyományos saját forrásokra vonatkozóan szereplő adatokkal kapcsolatban.
A héa lehívási mértéke / lehívási kulcsa	Az egyes tagállamok héaalapjára a héaalapú saját források kiszámításához alkalmazott százalékos arány.
A leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap (FEAD)	A társadalom legszegényebb tagjainak élelmiszer- és egyéb anyagi segítséget nyújtó tagállami tevékenységeket támogató uniós alap.
A programok teljesítményének áttekintése (PPO)	Az éves irányítási és teljesítményjelentésnek az összes programindokolást összefoglaló, kiválasztott programmutatókat is tartalmazó melléklete.
A termeléstől elválasztott [jövedelem]támogatás	Mezőgazdasági termelőknek nyújtott olyan uniós kifizetések, amelyek nem függenek egy adott termék előállításától.
Agrár-környezetvédelmi és az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kötelezettségvállalás	A szokásos környezetvédelmi követelményeken túlmutató bármely olyan opcionális gyakorlat, amely az uniós költségvetésből történő kifizetésekre jogosítja fel a mezőgazdasági termelőket.
Alaptámogatási rendszer (BPS)	Uniós mezőgazdasági támogatási rendszer, amely támogatható területeik alapján folyósít kifizetéseket a mezőgazdasági termelőknek.
Állami támogatás	Vállalkozásnak vagy szervezetnek nyújtott közvetlen vagy közvetett kormányzati támogatás, amely annak számára előnyt jelent versenytársaival szemben.

Állandó gyepterület	Több mint öt egymást követő évig gyep vagy egyéb lágyszárú takarmánynövény termesztésére használt mezőgazdasági földterület.
Általános csoportmentességi rendelet (GBER)	Uniói rendelet, amely engedélyezi, hogy bizonyos típusú állami támogatási intézkedésekre a Bizottság értesítése nélkül is sor kerülhessen.
Arachne adatbázis	A Bizottság által az irányító hatóságoknak az esb-alapok kezelésében és irányításában való támogatására kifejlesztett adatbányászati eszköz.
Árukiadást követő vámellenőrzések	Áruk vámhatóságok általi kiadását követő vámellenőrzések.
Áthidaló eszköz	Olyan eszköz, amely két uniós finanszírozási rendszer között is biztosítja a finanszírozás folyamatosságát.
Áttelepítés	Menekültek átköltöztetése egy olyan országból, ahol menedékkérelmet kértek, egy másik országba, amely beleegyezett, hogy befogadja őket és végső soron állandó letelepedést biztosít nekik.
Átvitel	Fel nem használt költségvetési előirányzatok bizonyos feltételek mellett történő átvitele egyik pénzügyi évről a másikra.
Az EBB külső hitelezési megbízatása	Az Unió által az EBB-nek arra adott megbízás, hogy az az uniós költségvetés garanciájával műveleteket finanszírozzon partnerországokban.
Az ellenőrzés hatókörének korlátozása	Azon területek feltüntetése valamely ellenőrzési jelentésben, amelyekre nézve az ellenőr nem tudott következtetésre jutni, és amelyeket ezért kizárnak az ellenőrzési véleményből.
Az európai strukturális és beruházási alapok koordinációs bizottsága	Az Európai Bizottság mellett működő bizottság, amelynek feladata a strukturális és beruházási alapokra (esb-alapok) vonatkozó rendeletek végrehajtásának megvitatása.

Beavatkozási logika	Egy javaslat célkitűzései, a tervezett inputok és tevékenységek, illetve a szándékolt eredmények és hatások közötti kapcsolatrendszer.
Becsült hibaszint	Tranzakciók reprezentatív mintájának tesztelésén alapuló, valamely sokaságot érintő hiba szintjére irányuló statisztikai becslés.
Bêkou vagyonkezelői alap	A Közép-afrikai Köztársaság stabilizálását és újjáépítését támogató uniós alap.
Bizonyossági csomag	Az egyes tagállamok által a Bizottságnak az esb-alapok vonatkozásában évente benyújtott dokumentumcsomag, amelynek része az éves beszámoló, az összefoglaló, a kontrolljelentés, a vezetői nyilatkozat és az ellenőrzési vélemény.
Bizonyosságot nyújtó szolgáltatás	Olyan eljárás, amelynek során az ellenőr elégséges bizonyítékok – pénzügyi információk vagy az általa beszerzett vagy kiszámított egyéb adatok – alapján von le következtetést. Például a Számvevőszék az uniós kiadások jogszerűségére és szabályszerűségére vonatkozó véleményeit a tranzakciókból vett minta tesztelésének eredményeire alapozza.
Bruttó nemzeti jövedelem (GNI)	Az országok gazdagságának egyik standard mutatója, amely a belföldi forrásokból és külföldről származó jövedelmeken alapul.
Céltartalék	A számvitelben a mérlegben nyilvántartott bizonytalan időzítésű, illetve összegű valószínűleg felmerülő kötelezettség legjobb becsült összegét jelenti.
Címzett bevételek	Az uniós költségvetésbe befizetett olyan pénzeszközök (pl. pénzbírságok és korrekciók, valamint harmadik országok kutatási programokhoz való hozzájárulása), amelyeket csak meghatározott célokra lehet felhasználni.

<i>De minimis</i> (csekély összegű) állami támogatás	Olyan összegű állami támogatás, amelynél nem szükséges a Bizottság jóváhagyása.
Decentralizált ügynökség	Valamely uniós szakpolitika kidolgozását és végrehajtását segítő feladatok ellátására, határozatlan időtartamra szakértői központként létrehozott, független uniós testület.
Egyeztető eljárás	Olyan eljárás, amelynek során egy meghatározott időkereten belül az ellenőrzési megállapításokat megvitatásra és véleményezésre megküldik az ellenőrzött entitásnak.
Egyösszegű kifizetés	Nem részletekben, hanem teljes egészében teljesített kifizetés.
Egységes területalapú támogatási rendszer (SAPS)	Tíz tagállamban átmenetileg alkalmazott területalapú mezőgazdasági kifizetési rendszer, amelynek keretében a mezőgazdasági termelők hektáronkénti egységes támogatásban részesülnek. Minden más tagállam az alaptámogatási rendszert alkalmazza.
Egyszerűsített költségelszámolási mód	A támogatási összeg meghatározása nem a kedvezményezettnek felmerült tényleges költségek alapján, hanem olyan módszerek révén, mint pl. a standard egységköltségek, átalányfinanszírozás vagy átalányösszeg folyósítása. Ennek célja az adminisztratív terhek csökkentése.
Elbírálós mintavétel	A statisztikai mintavételtől abban különböző eljárás, hogy az ellenőr mérlegeli, hogy az előre meghatározott kritériumok teljesítése érdekében hogyan válassza ki az ellenőrzési teszteléshez az elemeket az alapsokaságból.
Ellenőrző hatóság (EH)	Uniós kiadási programok rendszereinek és műveleteinek ellenőrzését végző független nemzeti szervezet.
Előfinanszírozási kifizetés	Egy adott időszakban lezajló meghatározott tevékenységek finanszírozására szolgáló készpénzelőleg.

Előirányzat	Valamely költségvetésen belül egy meghatározott célra elkülönített összeg. Az Unió költségvetése kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokat tartalmaz.
Elszámolás	Egy tagállamnak járó egyenleg kifizetése, illetve attól visszajáró pénzeszközök behajtása valamely uniós program lezárása céljával.
Engedélyezésre jogosult tisztviselő	Valamely uniós szerv bevételeinek és kiadásainak végrehajtásáért felelős személy.
Eredmény	Az egyes projektek vagy programok teljesítését követő azonnali hatás, mint például egy tanfolyam résztvevőinek javuló foglalkoztathatósága, vagy egy hely jobb elérhetősége egy új út megépülése után.
Eredményesség	Az, hogy a tevékenységek révén milyen mértékben sikerül megvalósítani a kitűzött célokat.
Eredménymutató	Mérhető változó, amely a támogatott projekteknek a célcsoportra gyakorolt közvetlen hatásai felméréséhez nyújt információt.
Eredményszemléletű számvitel	Számviteli megközelítés, amely szerint a bevételeket és a ráfordításokat akkor számolják el, amikor keletkeznek, illetve felmerülnek, nem pedig akkor, amikor beérkeznek, illetve kifizetésre kerülnek.
Ernyőprogram	Az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz programja, amelynek keretében több, bizonyos feltételeket teljesítő ország részesül forrásokban alapvető pénzügyi előirányzatai kiegészítéseként.
Érzékeny tisztség	Jelentős autonómiával vagy végrehajtó hatalommal járó munkakör vagy beosztás, amellyel személyes anyagi vagy egyéb haszonszerzés céljából vissza lehet élni.

EU-13	Az Európai Unióhoz 2004 óta csatlakozott 13 tagállam (Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Horvátország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Románia, Szlovénia és Szlovákia).
Európa 2020 stratégia	Az Európai Unió tízéves stratégiája, amelyet 2010-ben indítottak el, hogy fellendítse a növekedést és munkahelyeket teremtsen.
Európai Beruházási Alap (EBA)	Az EBA a kis- és középvállalkozások számára nyújt kockázatfinanszírozást Európa-szerte. Az EBB-csoport tagja.
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF)	Az energetikai, közlekedési, valamint az információs és kommunikációs technológiai ágazatok számára fenntartható és összekapcsolt infrastruktúra megteremtéséhez pénzügyi támogatást nyújtó eszköz.
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	A mezőgazdasági termelők részére történő közvetlen kifizetéseket, illetve a mezőgazdasági piacokat szabályozó vagy támogató intézkedéseket finanszírozó uniós alap.
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA)	Uniós alap a vidékfejlesztési programokhoz nyújtott uniós hozzájárulás finanszírozására.
Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)	Uniós alap, amely a régiók közötti egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló beruházások finanszírozásával erősíti a gazdasági és társadalmi kohéziót.
Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)	Az Európai Beruházási Bank (EBB) és a Bizottság által az európai beruházási terv részeként elindított beruházástámogatási mechanizmus, amelynek célja magánberuházások mozgósítása az Unió számára stratégiai fontosságú projektek részére.

Európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok)	Az öt fő uniós alap, amelyek mindegyike a gazdasági fejlődés támogatását célozza Unió-szerte: az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap.
Európai Szociális Alap (ESZA)	Oktatási és foglalkoztatási lehetőségek teremtését, valamint a szegénység kockázatának kitettek helyzetének javítását célzó uniós alap.
Európai Tengerügyi és Halászati Alap (ETHA)	Uniós alap, amelynek célja, hogy támogassa a halászokat a fenntartható halászatra való áttérésben, valamint a part menti településeket gazdaságuk diverzifikációjában.
Évenkéntiség	Az a költségvetési elv, amelynek értelmében a költségvetést abban a pénzügyi évben kell beszélni és elkölteni, amelyre vonatkozik.
Éves irányítási és teljesítményjelentés (AMPR)	A Bizottság által évente elkészített jelentés az uniós költségvetés bizottsági kezeléséről és az elért eredményekről, amely összefoglalja a főigazgatóságok és a végrehajtó ügynökségek éves tevékenységi jelentéseiben foglalt információkat.
Éves kontrolljelentés (ACR)	A tagállam ellenőrzési hatósága által készített és az ország éves megbízhatósági csomagjának részeként a Bizottsághoz benyújtott dokumentum.
Éves tevékenységi jelentés (AAR)	Az egyes bizottsági főigazgatóságok, illetve uniós intézmények és szervek által készített jelentés, amely bemutatja, hogy az a célkitűzéseikhez képest mit ért el, és hogyan használta fel pénzügyi és emberi erőforrásait.
Fennálló kötelezettségvállalások	A megtett, de még ki nem fizetett kötelezettségvállalások összege.

Fennmaradó hibaarány / fennmaradó kockázati arány / Fennmaradó teljes hibaarány (RER/RRR/RTER)	A kiadások sokaságának az a része, amely az összes kontrolleljárás, visszafizettetés és korrekció hatásának figyelembevétele után sem minősül szabályszerűnek.
Fenntartás	Az éves tevékenységi jelentésben adott megbízhatósági nyilatkozatban a főigazgató által megjelölt hiányosság.
Fenntartható fejlődés	A fejlődésnek ez a koncepciója figyelembe vesz olyan hosszú távú követelményeket is, mint az eredmények tartóssága, a környezet és a természeti erőforrások megóvása, valamint a társadalmi és gazdasági igazságosság.
Folyósítási arány	Valamely pénzügyi eszközből a végső kedvezményezetteknek folyósított összes forrás százalékos aránya.
Forrásfelhasználás	Annak a – gyakran százalékban kifejezett – mértéke, hogy a tagállamoknak juttatott uniós pénzeszközöket mennyiben fordították támogatható projektekre.
Függő kötelezettség	Olyan lehetséges fizetési kötelezettség, amely egy jövőbeli esemény eredményétől függően merülhet fel.
Gazdasági eredmény	Az Unió konszolidált beszámolójában bemutatott éves eredmény, amely a bevételek és kiadások közötti különbséget tükrözi.
Gazdaságosság	A forrásoknak a megfelelő időben, a megfelelő mennyiségben és minőségben, illetve a legjobb áron való rendelkezésre bocsátása.
Gini-együttható	Az egyenlőtlenség mértéke egy statisztikai sokaságban, például annak a mértéke, hogy egy országban a gazdagság vagy a jövedelem eloszlása mennyiben tér el a teljesen egyenlő eloszlástól.
GNI-fenntartás	A GNI-alapú saját források tagállam általi kiszámításával kapcsolatos fenntartás.

GNI-jegyzék (GNII)	A GNI kiszámításához használt eljárások, statisztikák és egyéb elemek felsorolása.
Gondos pénzgazdálkodás	A forrásoknak a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség elvével összhangban történő kezelése.
Hagyományos saját források (TOR)	A vámokból és cukorilletékekből származó uniós bevételek.
Hatás	Egy befejezett projekt vagy program hosszú távú – akár társadalmi-gazdasági, akár környezeti vagy pénzügyi jellegű – következményei.
Hatáskör-átruházási megállapodás (elavult)	Valamely magánszeméllyel vagy szervezettel közvetett irányítás alatt álló uniós források végrehajtásáról kötött megállapodás.
Hatásvizsgálat	Egy szakpolitikai kezdeményezés vagy más intézkedés várható vagy tényleges hatásainak (előzetes, illetve utólagos) elemzése.
Hatékonyság	Az igénybe vett erőforrások, a végzett tevékenységek és a célkitűzések megvalósítása közötti legjobb kapcsolat (a 2018/1046/EU rendeletből).
Héaalap	Azon áruk és szolgáltatások összértéke, amelyekre héát alkalmaznak.
Héa-fenntartás	A héaalapú saját források tagállam általi kiszámításával kapcsolatos fenntartás.
Hiba	Helytelen számítás eredménye, vagy jogi és szerződéses kötelezettségek be nem tartása miatt felmerülő szabálytalanság.
Horizont 2020	Az Unió kutatási és innovációs programja a 2014–2020-as időszakra.
Hozzáadottérték-adó (héta)	Árucikkek termelésére és forgalmazására, valamint szolgáltatások nyújtására kivetett közvetett fogyasztási adó, amelynek terheit végül a végső fogyasztó viseli.

Hozzáadottértékadó- (héta-) alapú saját forrás	Uniós saját forrás, amely az egyes tagállamok által beszedett héa egy meghatározott hányadából (lehívási mérték) áll össze.
Hozzájárulási megállapodás	A Bizottság és egy olyan szervezet közötti megállapodás, amely közvetett irányítás alatt álló tevékenységet hajt végre, és amely bizonyította, hogy képes a Bizottsággal azonos szinten kezelni pénzforrásokat.
Időközi kifizetés	Az uniós projektek vagy programok során gyakran többféle kifizetés történik: előlegkifizetés, időközi és záró kifizetés. Időközi kifizetést a kedvezményezettek akkor igényelnek, ha elérték valamely, a szerződésben vagy támogatási megállapodásban előírt mérföldkövet.
Ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés (YEI)	Program, amely a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalokat támogatja azokban a régiókban, amelyekben az ifjúsági munkanélküliségi ráta meghaladja a 25%-ot.
Igazoló hatóság	A kiadási kimutatások és a kifizetési kérelmek pontosságának és megfelelőségének igazolására a tagállam által kijelölt szerv.
Igazoló jelentésen alapuló megközelítés	Olyan eljárás, amelynek során az ellenőr pénzügyi információkról, egyéb adatokról vagy az ellenőrzött fél által megfogalmazott konkrét állításokról az ellenőrzési munka révén szerzett elégséges bizonyítékok alapján von le következtetést.
Ikerintézményi együttműködés	Szamosodott területeken működő kapacitásépítési mechanizmus, amelynek keretében egy partnerországi szervezet egy uniós tagállamban működő partnertől kap támogatást.
Input	Egy projekt vagy program végrehajtásához felhasznált pénzügyi, emberi, anyagi, szervezeti vagy szabályozási erőforrások.

Integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer (IIER)	A tagállamok által a közös agrárpolitika keretében a mezőgazdasági termelőknek folyósított kifizetések igazgatására és ellenőrzésére alkalmazott uniós mechanizmus.
Irányító hatóság (IH)	Egy tagállam által valamely uniós finanszírozású program irányítására kijelölt nemzeti, regionális vagy helyi hatóság (illetve magánszervezet).
Kedvezményezett	Az uniós költségvetésből vissza nem térítendő támogatásban vagy kölcsönben részesülő természetes vagy jogi személy.
Kiemelt terület	Második szintű uniós vidékfejlesztési prioritás.
Kifizetési előirányzat	Arra irányuló felhatalmazás, hogy a megfelelő feltételek teljesülése esetén folyósítsanak egy kifizetést.
Kifizető ügynökség	Valamely tagállam által az uniós mezőgazdasági kiadások igazgatására kijelölt szerv.
Kis- és középvállalkozás (kkv)	Az alkalmazottak száma és bizonyos pénzügyi kritériumok alapján meghatározott méretű vállalat vagy egyéb szervezet. A kisvállalkozásoknak 50-nél kevesebb alkalmazottjuk van, és forgalmuk vagy mérlegfőösszegük nem haladja meg a 10 millió eurót. A középvállalkozások 250-nél kevesebb alkalmazottat foglalkoztatnak, és legfeljebb 50 millió eurós forgalmat bonyolítanak le vagy mérlegfőösszegük legfeljebb 43 millió euró.
Kiszorítási hatás	Akkor tapasztalható gazdasági hatás, amikor az állami kiadások növekedése a magánberuházások csökkenését okozza.
Kivétel-nyilvántartás	A megállapított kontrolloktól és eljárásoktól való eltéréseket, valamint az ezek okait és hatásait rögzítő dokumentum.

Kkv-kezdeményezés	A Bizottság és az Európai Beruházási Alap közös pénzügyi eszköze, célja a kis- és középvállalkozások számára a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítése.
Kohéziós Alap (KA)	Az Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére irányuló uniós alap, amely olyan tagállamokban végrehajtott beruházásokat támogat, ahol az egy lakosra jutó bruttó nemzeti jövedelem nem éri el az uniós átlag 90%-át.
Kohéziós ország	Olyan uniós tagállam, amely jogosult a Kohéziós Alap támogatására.
Konfidenciaintervallum	A hibaarány becslésekor a mintavételi eredmények pontosságának statisztikai mérőszáma.
Konzolidált beszámoló	Valamennyi uniós intézmény, ügynökség és szerv egyetlen dokumentumban összevont elszámolása.
Konvergencia	A konvergenciafolyamat során az eurót bevezetni kívánó tagállamok meghatározott gazdasági és szabályozási kritériumok teljesítésére töreksenek.
Korrektív képesség	A Bizottság által a jövőbeli korrekciók mértékének beclésénél alkalmazott mérték.
Kölcsönös megfeleltetés	E mechanizmus keretében a mezőgazdasági termelőknek folyósított kifizetések attól függnnek, hogy a termelők eleget tesznek-e a környezetre, az élelmiszer-biztonságra, az állategészségügyre, az állatjólétre és a területgazdálkodásra vonatkozó követelményeknek.
Költségvetési biztosíték	Arra vonatkozó kötelezettségvállalás, hogy az uniós költségvetés megtéríti az EBB esetleges veszteségeit, ha egy kedvezményezett nem teljesíti az ESBA-val összefüggő kötelezettségeit, például elmulasztja teljesíteni fizetési kötelezettségét.

Költségvetési hatóság	Az uniós költségvetést érintő kérdésekben való döntéshozatali hatáskörükben eljáró szervek: az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa.
Költségvetési rendelet	Az uniós költségvetés meghatározására és felhasználására, valamint a kapcsolódó folyamatokra – például belső kontroll, beszámolás, ellenőrzés és zárszámadás – vonatkozó szabályok.
Költségvetés-módosítási tervezet	A Bizottság javaslata az uniós költségvetés annak végrehajtása során történő módosítására.
Költségvetés-támogatás	Bizonyos feltételek mellett közvetlenül a partnerország államkincstári számlájára utalt uniós támogatás.
Kötelezettségszegési eljárás	A Bizottság által bármely olyan uniós tagállammal szemben kezdeményezett eljárás, amely az uniós jog tekintetében elmulasztotta kötelességeit.
Kötelezettségvállalás	Valamely költségvetési összeg olyan konkrét kiadási tételek finanszírozására való elkülönítése, mint például egy szerződés vagy támogatási megállapodás. A kötelezettségvállalás alapjául kötelezettségvállalási előirányzatnak kell szolgálnia.
Kötelezettségvállalás visszavonása	Egy fel nem használt kötelezettségvállalás teljes vagy részleges törlése a Bizottság részéről.
Kötelezettségvállalási előirányzat	Az uniós költségvetésben az egyes kiadási tételekre rendelkezésre álló összegek éves felső határa.
Közbeszerzés	Kivitelezési munkák, árubeszerzések vagy szolgáltatások közjogi szervezetek vagy más hatóságok általi, a minőséget és az értékarányosságot szem előtt tartó beszerzése nyílt versenyeztetési eljárás útján.

Közös agrárpolitika	Az Unió egységes agrárpolitikája, amely támogatások és egy sor más intézkedés révén igyekszik garantálni az élelmiszerbiztonságot, megfelelő életszínvonalat biztosítani az Unió mezőgazdasági termelőinek, valamint elősegíteni a vidékfejlesztést és a környezet védelmét.
Közös halászati politika	A halgazdálkodás és a halászat uniós keretrendszere, amelynek célja, hogy biztosítsa a halállomány fenntarthatóságát, illetve stabil jövedelmet a halászközösség számára.
Közös kockázatkezelési keretrendszer (CRMF)	A tagállamok vámellenőrzésének a kockázatokra vonatkozó információk vámigazgatások közötti cseréjén és elemzésén alapuló keretrendszere.
Közös monitoring- és értékelési keret (CMEF)	A közös agrárpolitika teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályok és eljárások.
Közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR)	A mind az öt európai strukturális és beruházási alagra alkalmazandó szabályokat meghatározó rendelet.
Közös vállalkozás	Valamely kutatási vagy technológiai projekt vagy tevékenység végrehajtására egy partnerrel együtt létrehozott uniós szervezet.
Közreműködő szervezet	Uniós finanszírozás közvetett vagy megosztott irányítással történő kezelésére kinevezett szervezet, például nemzeti közjogi vagy magánjogi szerv, nem kormányzati szervezet, illetve decentralizált uniós ügynökség.
Közvetett irányítás	Az uniós költségvetés végrehajtásának olyan módja, amikor a Bizottság más szervezeteket (például harmadik országokat vagy nemzetközi szervezeteket) bíz meg végrehajtási feladatokkal.

Közvetett költségek	Uniós projektek vagy fellépések kapcsán valamely kedvezményezettnél felmerülő költségek (általános költségek vagy más igazgatási költségek).
Közvetlen irányítás	Ennek keretében – ellentétben a megosztott vagy a közvetett irányítással – maga a Bizottság irányít egy uniós alapot vagy programot.
Közvetlen támogatás/közvetlen kifizetés	Közvetlenül a mezőgazdasági termelőknek folyósított agrártámogatás, például a területalapú támogatás.
Kumulált fennmaradó kockázat	Azok a kiadások, amelyek a programozási időszak végén, minden korrekciós intézkedés megtétele után is szabálytalanok maradnak.
Lényegességi küszöb	Az a küszöbérték, amely fölött az ellenőrzött sokaságban vagy a pénzügyi kimutatásokban észlelt szabálytalanságok befolyásolják a pontosságot és a megbízhatóságot.
Létszámterv	A valamely uniós intézményben vagy szervben rendelkezésre álló munkakörök maximális száma az állások kategóriája és fizetési fokozata szerint.
Lezárás	Valamely uniós programra vagy alapra vonatkozó pénzügyi elszámolás, amelynek során vagy kifizetik a fennmaradó egyenleget a tagállamnak, illetve kedvezményezett országnak, vagy forrásokat fizettetnek vissza azzal.
Mainstreaming (Általános érvényesítés)	Egyes konkrét prioritások (pl. a nemek közötti egyenlőség, az éghajlat védelme) szisztematikus figyelembevételével a különféle szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása során.
Maximális támogatási intenzitás	Valamely támogatási területen kifizethető támogatás teljes összege, a támogatható költségek százalékában kifejezve. A maximális támogatási intenzitás programonként változik, és olyan tényezőktől is függ, mint a földrajzi elhelyezkedés.

Megbízhatósági nyilatkozat	A Bizottság egy főigazgatójának éves tevékenységi jelentésében tett nyilatkozat a beszámolók teljességéről és pontosságáról, az azok alapjául szolgáló tranzakciók jogszerűségéről és szabályszerűségéről, a belső kontrollrendszerek működéséről, valamint a gondos pénzgazdálkodás elveinek betartásáról.
Megbízhatósági nyilatkozat (SoA/DAS)	Az Európai Számvevőszék éves jelentésében szereplő nyilatkozat, amelyben az közlése az uniós beszámoló megbízhatóságáról, illetve a mögöttes tranzakciók szabályszerűségéről adott ellenőri véleményét.
Megosztott irányítás	Az uniós költségvetés végrehajtásának olyan módozata, amikor – a közvetlen irányítással ellentétben – a Bizottság bizonyos végrehajtási feladatokat a tagállamokra bíz, de azokért továbbra is viseli a végső felelősséget.
Mezőgazdasági parcellaazonosító rendszer (MePaR)	A tagállami mezőgazdasági földterületeknek a közös agrárpolitika keretében nyújtott közvetlen támogatások kifizetése céljára, valamint a mezőgazdasági termelők igényléseire vonatkozó támogathatósági ellenőrzések során használt adatbázisa.
Mezőgazdasági tényezőjövedelem	A gazdálkodásból származó jövedelem, alkotórészekre (föld, munkaerő és tőke) lebontva.
Multiplikátorhatás	Olyan hatás, amikor valamely input – például az uniós beruházások vagy garanciák – egy adott változása jelentősebb változásokat okoz az outputban, például a beruházások összességében.
Nagyprojekt	Uniós finanszírozású projekt, amelynek teljes támogatható költsége meghaladja az 50 millió eurót, olyan ágazatokban, mint a közlekedés, a környezetvédelem és az energiaügy.

Nemzeti fejlesztési bank vagy intézet	A gazdaságfejlesztés finanszírozására kormányzatilag létrehozott pénzügyi intézmény.
Nemzetközi könyvvizsgálati standardok (ISA)	A Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség által kibocsátott pénzügyi ellenőrzési standardok.
Operatív program (OP)	Az Unió által finanszírozott kohéziós projektek végrehajtásának meghatározott időszakokra szóló alapvető kerete, amely tükrözi a Bizottság és az egyes tagállamok közötti partnerségi megállapodásokban meghatározott prioritásokat és célkitűzéseket.
Ortofotó	Légi felvétel, amely a távolságmérések összehangolása érdekében kompenzálja a magasságot, a dőlésszöveget és a felületi domborzatot.
Output	Mindaz, amit egy uniós finanszírozású projekt segítségével előállítanak vagy megvalósítanak, pl. továbbképzések, megépült szennyvíztisztítók, megépült utak.
Partnerségi megállapodás (PA)	A Bizottság és valamely tagállam(ok) vagy harmadik ország(ok) között egy uniós kiadási program keretében létrejött megállapodás, amely például stratégiai terveket, beruházási prioritásokat, kereskedelmi vagy fejlesztéssegélynyújtási feltételeket tartalmaz.
Pénzegységalapú mintavételi módszer (MUS)	Olyan statisztikai mintavételi módszer, amelyben valamely tranzakció kiválasztásának esélye annak méretével arányos.
Pénzügyi eszköz / pénzügyi konstrukció	Az uniós költségvetésből tulajdonviszonyt, illetve részben tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések, hitelek vagy garanciák, illetve más kockázatmegosztási eszközök formájában nyújtott pénzügyi támogatás.

Pénzügyi korrekció	A költségvetést a szabálytalan, illetve csalárd kiadásoktól megvédő intézkedés, amely uniós támogatást élvező projektek vagy programok részére tévesen végrehajtott kifizetések kompenzálására pénzeszközöket von, illetve fizettet vissza.
Pénzügyi közvetítő	Valamely pénzügyi eszköz alapkezelője és a végső kedvezményezettek közötti kapcsolattartó.
Piaci intézkedés	Az agrárpiacon az árcsökkenések hatásainak mérséklése, illetve a strukturális nehézségek kezelése érdekében tett, ágazatspecifikus támogatás révén megvalósuló állami beavatkozás (például a zöldség- és gyümölcsstermesztéshez vagy a bortermeléshez nyújtott támogatás vagy az iskolatejprogram).
Prioritási tengely	Valamely operatív program fő célja, egy vagy több beruházási prioritásra felosztva.
Program	Konkrét uniós szakpolitikai célok elérésének eszköze, általában társfinanszírozott projektek révén.
Programbecslés	Valamely partnerország által összeállított és az Európai Bizottság által jóváhagyott dokumentum, amely meghatározza a végrehajtandó együttműködést vagy fejlesztési beruházást, valamint a szükséges pénzügyi, emberi és anyagi erőforrásokat.
Programhatóságok	A kohéziós kiadások terén az irányító, igazoló és ellenőrző hatóságok közös neve.
Programindokolás (PS)	A Bizottság által az éves költségvetés-tervezetben szereplő minden egyes kiadási programra igényelt működési előirányzatok indoklása, az előző évek mutatókkal mért végrehajtása alapján.

Programozási időszak	Az az időszak, amelyen belül valamely uniós kiadási programot megterveznek és végrehajtanak.
Reprezentatív hibaarány	A valamely sokaságra jellemző hiba statisztikai becslése, amely az adott sokaságból származó tranzakciók reprezentatív mintájának tesztelésén alapul.
Reprezentatív statisztikai mintavétel	Statisztikai módszerek alkalmazásával vett, az alapsokaság jellemzőit tükröző minta.
Saját források	Az Unió költségvetésének finanszírozására felhasznált, túlnyomórészt tagállami hozzájárulásokból származó pénzeszközök.
Salátarendelet	A költségvetési rendelet 2018. évi, az Unió pénzügyi szabályait és költségvetési gazdálkodását módosító és egyszerűsítő felülvizsgálata.
Statisztikai mintavétel	Ellenőrzési tesztelés során az eredmények reprezentatív voltának biztosítása érdekében alkalmazott statisztikai alapú mintavételi technika.
Szabályszerűség / Jogszerűség és szabályszerűség	Az, hogy egy tranzakció vagy tevékenység mennyiben felel meg az alkalmazandó szabályoknak és előírásoknak, illetve szerződéses kötelezettségnek.
Szabályszerűségi ellenőrzés	Azt megerősítő ellenőrzés, hogy valamely tevékenység során betartják-e az alkalmazandó szabályokat és előírásokat, illetve szerződéses vagy megállapodás szerinti feltételeket.
Szabályszerűségi záróelszámolás	E folyamat során a Bizottság ellenőrzi, hogy valamely tagállam helyesen használta-e fel a rendelkezésére álló mezőgazdasági forrásokat, és eredményesen működtette-e irányítási és kontrollrendszereit.

Szabálytalanság	Uniós (vagy vonatkozó tagállami) szabályok vagy szerződéses kötelezettségek megsértése.
Számszerűsíthető hiba	A tranzakcióesztek eredményeiről történő beszámolásakor a Számvevőszék által alkalmazott kategória: azokat a hibákat tartalmazza, amelyek esetében mérhető az általuk érintett tranzakció összege.
Szolgálati munkadokumentum (SWD)	Akár belső, akár intézményen kívüli megvitatás céljára készített, nem kötelező erejű bizottsági dokumentum.
Támogatási jogosultság	Olyan átruházható jog, amely uniós támogatás igénybevételére jogosítja az aktív mezőgazdasági termelőt, amennyiben jogát a támogatható mezőgazdasági földterületével együtt jelenti be.
Tanúsító szerv	A mezőgazdasági kiadások terén a tagállam által kijelölt állami vagy magánszervezet, amely tanúsítja az akkreditált kifizető ügynökség éves beszámolójának megbízhatóságát, valamint a mögöttes tranzakciók jogszerűségét és szabályszerűségét.
Tartalékfeltöltési ráta	Egy engedélyezett pénzügyi kötelezettség azon összegének százalékos aránya, amelyet céltartalékként kell feltüntetni.
Teljesítmény	Azt méri, hogy egy uniós finanszírozású fellépés, projekt vagy program milyen mértékben teljesítette céljait és mennyire értékarányos.
Teljesítménytartalék	Az Európai Strukturális és Befektetési Alap kiadásaira előirányzott költségvetés azon része, amelyet csak bizonyos célértékek elérése után folyósítanak.
Térinformatikai támogatáskezelési alkalmazás (GSAA)	Területalapú mezőgazdasági támogatás iránti kérelem benyújtására szolgáló online eszköz.

Termeléstől függő támogatás	Mezőgazdasági termelőknek egy adott termék előállításához nyújtott uniós kifizetések.
Többéves pénzügyi keret (TPK)	Az Unió általában hét évre szóló kiadási terve, amely hat fő fejezetben (szakpolitikai célkitűzések alapján) meghatározza a prioritásokat és a felső határokat. Ez biztosítja azt a struktúrát, amelyen belül meghatározzák az éves uniós költségvetéseket, az egyes kiadási kategóriák kiadásainak korlátozásával. A jelenlegi TPK a 2014–2020-as időszakot öleli fel.
Transzeurópai hálózat (TEN)	A határokon átnyúló közlekedési, energia- vagy telekommunikációs infrastruktúrahálózat, amely az Unió egységes piacának működését támogatandó és javítandó jött létre a személyek, áruk és szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítésére.
Transzverzális különleges fenntartás	A GNI-fenntartások egy különleges, több témát érintő típusa.
Tranzakció	Az Unió beszámolójában nyilvántartott művelet, például kifizetés vagy bevételezés.
Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetés	Tulajdonosi érdekeltségért és nyereségrészesedésért cserébe valamely társaságba befektetett pénzösszeg.
Uniós Szükséghelyzeti Alap Afrikáért	A Száhel-övezet (többek között a Csád-tó medencéje), a Szomáliai-félsziget és Észak-Afrika stabilitását támogató, a migráció jobb kezeléséhez annak kiváltó okait kezelve hozzájáruló uniós vagyonkezelői alap.
Uniós vagyonkezelői alap	Uniós kezelésű alap, amely több forrásból gyűjt össze pénzeszközöket egy vészhelyzetre vagy aktuális válságra való nemzetközi reagálás finanszírozásához, általában a fejlődő világban.
Uniós Vámkódex	Az uniós vámjogszabályok fő eleme.

Utólagos értékelés	Valamely befejezett projekt vagy program eredményességének, hatékonyságának, koherenciájának, relevanciájának és uniós hozzáadott értékének független felmérése.
Vámbevétel-kiesés	A gazdaság egészére várhatóan beszedendő importvám szintje és a ténylegesen beszedett összeg közötti különbség.
Végrehajtó ügynökség	A Bizottság által korlátozott időtartamra létrehozott és irányított szervezet, amely a Bizottság nevében és felelősségére uniós programokkal vagy projektekkel kapcsolatos meghatározott feladatokat lát el.
Végső kedvezményezett / kedvezményezett	Az uniós költségvetésből vissza nem térítendő támogatásban, illetve hitelben részesülő, vagy egy uniós finanszírozású tevékenységnek végső soron hasznát látó természetes vagy jogi személy.
Vidékfejlesztési program (RDP)	Az uniós vidékfejlesztési politika végrehajtását célzó, a Bizottság által jóváhagyott többéves nemzeti vagy regionális célkitűzések és intézkedések.
Vissza nem térítendő támogatás	Valamely kedvezményezett részére egy támogatható projekt vagy program végrehajtására az uniós költségvetésből nyújtott vissza nem térítendő kifizetés.
Visszafizetési felszólítás	Valamely tartozás összegének megfizetésére felszólító dokumentum.
Visszaigényelhető héa	Az a héaösszeg, amelyet az adóalany levonhat az adóhatóság részére fizetendő héából, mivel ezt az összeget az érintett javak vagy szolgáltatások beszerzésekor egyszer már megfizette.
Záróelszámolás	Éves eljárás, amelynek révén a Bizottság ellenőrzések elvégzése után elfogadja a végrehajtó szervek és a partnerek által benyújtott kifizetési kérelmekben szereplő összegeket.

Zárszámadás	Az Európai Parlament éves határozata, amely véglegesen jóváhagyja a költségvetés Bizottság általi végrehajtását.
Zöldítés	Az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatok bevezetése, illetve a kapcsolódó uniós támogatási rendszer.
